



Příkazy

Kraj: Olomoucký

Správní obvod: Olomouc

Nadmořská výška: 224 m n. m.

Počet obyvatel: 1 324

Adresa URL: www.prikazy.cz

Okres: Olomouc

GPS souřadnice: 49.642371N, 17.148205E

První pís. zmínka: 1250 (774 let)

PSČ: 783 33

Historie obce Příkazy

Podél Moravy postupovalo od nejstarších dob osídlení kraje, stejným směrem vznikaly první cesty a silnice a od 19. století i železnice. Nejstarší historii obce dokládají stovky archeologických nálezů od kusu mamutího klu objeveného při hloubení základů příkazské sladovny v roce 1873 přes záhadné zmínky o nedochovaných soškách z pálené hlíny, nálezy hrobů a keramiky, až po unikátní zlomek římské nádoby s rytinou utíkajícího zvířete. Mimořádnou archeologickou hodnotu má i trepanovaná lebka z Příkazu a objevení středověkého dřevěného člunu v sesutém břehu Moravy u Hynkova.

První písemné zmínky o Příkazích jsou z roku 1250. Nejstarší písemné doklady o Příkazích souvisejí s Martinkem z Příkazu, drobným šlechticem, který vlastnil část obce. Spolu s děkanem Bartolomějem, majitelem další části obce, založili a bohatě vybavili kapli sv. Jana Křtitele v Olomouci, která je snad totožná s dnešní kaplí sv. Jana Křtitele v sousedství Přemyslovského paláce. Původně patřily Příkazy drobným šlechticům, ale postupně přecházely do majetku církve a od roku 1368 již celé náležely olomoucké kapitule.

Podle pověsti stávala v Příkazích tvrz, a to na místě dnešních statků č. 44 a 45. Vedle pověsti tomu nasvědčuje i okolní terén, vyprávění o podzemních prostorách i místní název Městečko.

Až do 17. století jsou zmínky o Příkazích a Hynkově ojedinělé a neříkají nic o samotných obcích, o domech a o životě jejich obyvatel. V druhé polovině 17. století se poprvé objevují jejich jména a ze stejné doby zřejmě pocházejí i nejstarší stavby domů a jejich částí, které se dodnes zachovaly. Hospodářský rozmach hanáckých obcí v 19. století se dotkl především Příkazu. Souviselo to se zrušením roboty a počátkem pěstování cukrovky na Hané. Původní hospodářské usedlosti již nestačily, a zejména v druhé polovině 19. století došlo k přestavbě skoro všech gruntů a zanikly tak desítky žudrů, které tvořily kolorit hanácké návsi.

Snaha zemědělců zpracovávat ve vlastní režii svou produkci se projevila stavbami řady rolnických akciových závodů, kam patří i příkazská sladovna a vznikem řady družstev, které v Příkazích reprezentovaly mlékárna a pekárna. Za úspěšným rozvojem obce stála místní rolnická záložna. S její podporou mohl vzniknout reprezentativní Záloženský dům. Příkazy patřily k mála obcím, které od dvacátých let 20. století postupně dláždily všechny místní komunikace.

Příkazy v datech:

1250 - první písemná zmínka o Příkazích spojená s Martinem z Příkazu v listině Přemysla Otakara II.

1262 - Martin spoluzakládá kapli sv. Jana Křtitele v Olomouci

1368 - celá obec v majetku olomoucké kapituly



- 1591 - doloženy 3 hospody a mlýn
- 1622 - uváděn poprvé obecní dům - rathaus - na č. 18
- 1630 - zřízení nového vrchnostenského dvora
- 1645 - doložena pečeť Příkaz
- 1716 - instalace sochy Jana Nepomuckého
- 1753 - vysvěcen v Olomouci zvon pro příkazskou kapli
- 1770 - číslování domů v Příkazích
- 1772 - postavení obou barokních křížů v obci
- 1789 - vojenská exekuce v Příkazích
- 1811 - nad obcí kometa
- 1826 - stavba císařské silnice
- 1831 - postavena radnice
- 1832 - cholera
- 1834 - doloženo 33 žudrů
- 1842 - kronikář Josef Sapara začal učit v Příkazích na č. 8
- 1844 - Josef Malík z Vilémova vyrobil dveře u č. 34
- 1847 - začalo dělení obecních pozemků, skončilo 1859
- 1854 - největší doložený požár
- 1861 - doložena malá a velká hasičská stříkačka
- 1863 - povolen čtenářský spolek
- 1864 - vznik honebního spolku
- 1865 - obnovení pěstování chmele v Příkazích
- 1868 - ustavující schůze Rolnické záložny
- 1869 - postavena obecní trestnice
- 1870 - založen Sokol
- 1873 - stavba sladovny, při stavbě nalezena část mamutího klu
- 1876 - vznik Sboru dobrovolných hasičů
- 1882 - začala stavba železnice
- 1885 - stavba budovy Rolnické záložny
- 1888 - dokončena nádražní budova
- 1890 - první lampa veřejného osvětlení
- 1893 - postavena obecní nemocnice č. 159
- 1896 - zahájení provozu mlékárny č. 65
- 1900 - sloučení spolkových knihoven do společné obecní
- 1905 - do Příkaz se přestěhovala stavební firma J. Bracha
- 1905 - T. G. Masaryk na návštěvě v Příkazích
- 1907 - ukončena stavba silnice Příkazy - Hynkov
- 1907 - zavedení elektřiny a telefonu
- 1909 - kanalizace části obce
- 1912 - začalo vyučování v nové školní budově
- 1914 - postavena hasičská zbrojnice
- 1921 - postaven Záloženský dům



- 1921 - odhalena socha Svobody
- 1922 - zahájena výuka v mateřské škole
- 1922 - zahájen provoz kina Lucerna
- 1924 - zbourána kaplička u školy a postavena nová kaple sv. Cyrila a Metoděje
- 1930 - vznikl AFK Příkazy - atleticko - fotbalový klub
- 1946 - založeno Zemědělské strojní družstvo
- 1949 - Karel Svolinský maloval v Příkazích kroje
- 1951 - založeno Jednotné zemědělské družstvo
- 1964 - založena místní organizace ČSZ a Spojený vesnický klub
- 1965 - dokončena stavba mateřské školy
- 1969 - založen pěvecký sbor
- 1976 - hynkovské děti začaly chodit do školy v Příkazích
- 1978 - první setkání sokolníků v Příkazích
- 1985 - zahájena generální oprava kaple
- 1986 - založen Seniorský klub Příkazy
- 1990 - otevřena první expozice v Hanáckém skanzenu
- 1992 - oprava fasády Záloženského domu, svěcení kaple a sjezd rodáků, nový zvon v kapli
- 1995 - plynofikace obce
- 1999 - první číslo příkazských novin "Pod hanáckým žudrem", položení telefonního kabelu
- 2000 - oslavy 750 let první zmínky o Příkazích

